

Teema: Copa-Cogeca presiidiumide koosolekud
Toimumisaeg ja koht: 22.-23. aprill 2021, e-koosolek
Aruande koostas: Ene Kärner

Koosolekut juhatasid Christiane Lambert (Copa president) ja Ramon Armengol (Cogeca president)

1.-2. Koosoleku päevakord ja eelmise koosoleku raport kinnitati.

2. Sekretariaadi ja presidentide hiljutised tegevused. President Armengol kohtus volinike ja nõukoguga, samuti Euroopa Piimanduse Assotsiatsiooniga, kelle direktori ametiaeg sai läbi. Leiti, et EMA-ga on siiski palju ühist. Viimased kuud on põllumajandussektor olnud suure surve all.

3. Gruusia, Islandi, Makedoonia organisatsioonide Copa-Cogeca assotsieerunud liikmeks astumise avaldused kiideti heaks.

4. EL-ÜK kaubandussuhted. Selge langus kaubanduses jaanuaris; ÜK-st EL-i 66% vähem, võib seletada SPS nõuetega või hirmuga raskuste eest. Veebruari kohta ei ole veel andmeid EL kohta, kuid ÜK poolelt on trend taastumisele, kuid mitte tavalisele tasemele.

5. Ülevaade Copa-Cogeca finantsolukorrast ja eelarve kinnitamine. Sissejuhatus varahoidja Roomet Sõrmuselt, jätkas finantsjuht Fernando Castillo. Reservi 7,5 miljonit eurot. Investeeringud on väga kasumlikud. 2020 eelarve oli fiasko, kuid tulemus on suurepärase. Kui õnnestub sissetulekuid konsolideerida, siis tõenäoliselt saab liikmemaksu langetada. Eelarve kinnitati.

5. Kohtumine põllumajandusvolinik Januzs Wojciehowskiga. On heameel osaleda presiidiumis. Nagu teate, on otsustav moment triloogides. Strateegiakavade määruse osas on hästi edasi liigutud võtmelementides: roheline arhitektuur, tugev tingimuslikkus, tugevad ökoskeemid. Otsetoetuste jaotamine on reformi üks prioriteete. 2018 pühendus komisjon 3 eesmärgile; capping jääb valikuliseks nõukogu otsuse järgi, tegevtootja ja ümberjaotust toetas Europarlament. Horisontaalses määruses on kaetud kõik tehnilised küsimused, jõudsime kokkuleppele suures osas, nt juhtimises, finantskontroll, tingimuslikkuse järelevalve ja karistused, uus mudel hea kompromisse, ÜPP maksumus ja tulemused. Komisjon on teinud selgeks seaduslikkuse, mida komisjon kontrollib, liikmesriiki viib ellu, europarlament saab nüüd nõustuda uue tegevusmuudelig. CMO määruse osas komisjon ei näinud vajadust suure reformi järele, kuna praegune töötab hästi. Igasugune kompromiss peab teenima turule suunatust, ei tohi vähendada otsetoetustele ja maaelu arengu le makstavat raha. Uut raha ei ole turumeetmete jaoks. Peab klappima ka rahvusvaheliste kohustustega. Järgmine periood peab näitama, et oleme kestlikud, peame kõik olema pardal. Strateegiakavad peavad olema ambitsioonikad, liikmesriigid peavad konsulteerima osapooltega. Komisjon on saatnud kõikidele riikidele soovitusel. Oleme kõik vastutavad ÜPP eduka rakendamise eest. Soovin rääkida veel 2 teemast. Taastuskava – on oluline, et põllumajandus ei ole sellest välja jäetud, peab olema sünergia poliitikate vahel; oli minu initsiatiiv põllumajandus kaasata. Puuris pidamise lõpetamine – oli avalik kuulamine, osales 3 volinikku. Parlamendis oli suur debatt ja ka pärast. Selgitan, et oli arusaamatus – komisjon ei ole toetanud puuride keelamist, toetame üleminekut rikastatud puuridele. Peaksime töötama selle nimel, et julgustada farmereid, see ei peaks tulema administratsiooni ega käskude keeldude poolt. Toetan üleminekut. Mõistan suure kontsentratsiooniga tootmise vajalikkust, kuid see ei ole hea süsteem; põllumajandustootmine ei peaks olema võimalus ainult osadele farmeritele (suurtootjad). Proua presidendil oli õigus, et peame toe-

tama miljoneid farmereid. Suur kontsentratsioon põhjustab ka suuremat haigusrisi (nt linnugripp). 100 000 lindu farmis ei ole põllumajandus, see on tööstus; 5000 on ok. Kui oleme vastutavad maapiirkondade eest, peame promoma sellist põllumajandust, mis pakub võimalusi konkureerimiseks võimalikult paljudele farmeritele.

Küsimused-vastused. Iirimaa: oleme väga pettunud Teie hiljutistes kommentaarides. Peame rääkima kestlikkuse 3 sambast; üks neist on majanduslik, ja sellepärast oleme laienenud. Ütlete, et ÜPP-s on palju arengut, kuid me ei näe seda nii. Ümberjagamisega väheneb sissetulekutoetus; me ei saa jätkata ökoskeemidele raha panemist odava tootmise arvelt. GAEC. Vajame ökoskeemides paindlikkust liikmesriikides. Küsimus on, kui suur % läheb ökoskeemidele ja kuidas see jaotatakse liikmesriikides.

Hispaania: Oleme mures teie hiljutiste väljaütlemiste pärast mahetootmise eelistamisest teiste põllumajandusmudelite üle. Me toetame mahetootmist, kuid ka tavatootmist ja bioloogilist tootmist. Promotsiooni eelarvet ei saa vähendada Vene impordikeelu ja Brexiti valguses.

Itaalia: olen pettunud teie kommentaaridega Twitteris. Ei peaks farmerite vahel vahet tegema, nii suured kui väikesed toodavad kvaliteetseid tooteid ja vastavad maailma kõrgeimatele standarditele. Oleme osa lahendusest kliimamuutuse valguses, toodame tooteid, mis aitavad keskkonda. ÜPP-I ei peaks olema suurt adminkoormust.

Poola: Praegune olukord on raske tänu kolleegide poolt rõhutatud põhjustele, ilmastikutingimustele, infole, mis tuleb väljastpoolt. Varsti on maailmas 10 miljardit inimest ja 33 miljonit kannatab nälga. Peame ka tulevikus tootma kõrge kvaliteediga tooteid ja vastama nõuetele. Me ei vaidle, et on vaja muutusi, kuid enim vajame kindlust, et farmeritel on head töötingimused ja korralik palk, et noored tuleksid sektorisse. Kuuleme, et promotsioonipoliitika ei kata enam punast liha; see on muret tekitav. Volinik, te peaksite olema meie poolel. Meil on mulje, et hr Timmermans tahab luua sotsialistlikku põllumajandust; me ei taha sotsialistliku põllumajandust, vaid korraliku palka!

Volinik: ma ei märganud Timmermans'i väidetes, et ta liigub sotsialistliku põllumajanduse poole. Põllumajandus ei pea olema sotsiaalne, vaid ikkagi vastutav tootmise eest. Timmermans tuleb riigist, kus on 1% põllumaad, aga mis annab 6% ELi põllumajandustoodangust. Aga mitte Timmermansist ei taha ma rääkida.

Olen mures 8000 farmi pärast, keda ootab ees restructureerimine suurenemise poole, et olla kasumlik. Ma ei kritiseeri farmereid, nad osalevad võistluses, mis on väga ohtlik ja millel on vähe võitjaid. Viimase 10 aasta jooksul lõpetas 4000 farmi, kaotasime 10 farmi päevas. Vaja on üleminekut mahetootmisele.

6. Kohtumine Portugali põllumajandusministriga.

Oleme olulises faasis. Märtsis oli supretriloog, kus defineerisime uue mudeli ja suutsime kõrvale jätta ebasobivad variandid. Suur edasimineku veini sektoris. Tegevtootja definitsioon – kohustuslik, kuid paindlik definitsioon, nagu parlament soovis. Tagasilanguse vältimine – iga riik peab tegema jõupingutusi suurtootjate sissetulekutoetuses vrd väiketootjate omas. Liikmesriik saab valida 3 vahendi vahel. Komisjon on avatud ettepanekutele. Võib-olla mõni liikmesriik eelistab cappingut.

7. Copa-Cogeca seisukoht ELi metaanistrateegia kohta kinnitati. Vt lisa Agri-infost või EPKK Brüsseli esindusest.

8. Euroopa kliimaseadus. Kinnitati teisipäeva hommikul, seda peetakse oluliseks sammuks EL poolt ja üleilmselt Pariisi kliimakokkuleppe täitmisele lähemale liikumiseks. See on samuti seotud Maa päeva tähistamisega ja tippkohtumisega USA president Bideniga kliima teemal. Kliimaseaduse täitmine saab olema suur

väljakutse, eriti mõnede sektorite, näiteks loomakasvatus, jaoks. Oleme teinud juba väga palju kasvuhoonegaaside vähendamiseks, kuid ei ole selle eest tunnustatud. Järgmine samm on veel suurem väljakutse, nt sõnnikukäitlemise osas, et veelgi vähendada heiteid 20% võrra. See on strateegiliselt oluline eesmärk; kui meil on juba midagi, mida mõõta. CC toetas carbon Credit süsteemi algatust Parlamendi poolt, on väga oluline arendada seda turu seisukohalt ning sel on ka kaudne seos süsinikupiiri kohandamise mehhanismiga.

9. Taksonoomia. Komisjon avaldas kolmapäeval sust fin delegeeritud määruse kliimamuutuse kohta, põllumajandust ei sisalda, see lükati edasi ja tuleb hiljem peale ÜPP reformi kokkuleppimist. Oluline on, et põllumajandus on osa taksonoomiast. Taastusrahastu on samuti põllumajanduse jaoks saadaval ja seepärast on põllumajandus ka taksonoomias ja mõlemad peavad ühes liinis olema ÜPP-ga. Bioenergia ja metsandus on delegeeritud aktides, kuid tulemus on oluliselt parem, kui kartsime.

Soome: Hea, et komisjon märkis, et on 3 põhimõtet, mida kriteeriumid peavad järgima; metsanduse osas on need kahjuks läbi kukkunud. Edasised tegevused on komisjoni käes, enam ei saa teha muudatusi. See tõttu peaksid liikmesriigid keelduma delegeeritud aktide kinnitamisest ja saatma selle ümber tegemisele.

10. Vastupidavuskava. Püüab vältida mõningaid toiduohutuse küsimusi, mis võivad kriisi korral ette tulla. Copa-Cogeca vastas jaanuaris avalikule konsultatsioonile. Nüüd on komisjon taas avanud uue küsimustiku, mis korjab huvipoolte kogemusi koroonapandeemia ajal, et selle põhjal koostada kava. 26 lehekülge, juunis loodetakse lõpetada. Selgitatakse, millised osad on kõige haavatavamad.

11. Vastutustundliku ettevõtluse koodeks. DG SANTE ettekanne. Peale F2F vastuvõtmist muutsime osakondi, uus osakond F2F kohta, mis seda koordineerib, sh kood. Kood ei ole seadus, see on vabatahtlik. Tahame, et huvipooled osaleksid vabatahtlikult, eriti tarneahela keskmised lülid, et pühendusid kestlikele ja vastutustundlikele praktikatele. Vaatame olemasolevaid häid praktikaid. Copa-Cogeca: peame alati olema kaasatud ja meiega peab konsulteerima. Milline protseduur on ette nähtud, et kaasata võimalikult palju ettevõtteid? Oleme turumajanduses ja peaksime rääkima sellest, kas ja mis hetkel peaks komisjon sellesse sekkuma. Oleme vastu valgusfoorimärgistusele, vaatame parem kestlikkuse märgistust. Oleme loomuliku põllumajanduse poolt, mitte sünteetiliste toodete tootmise poolt. Vastus: oleme teadlikud, et kood mõjutab ka tootjaid, seepärast läbipaistev protsess ja kõik osapooled osalevad ning tootjatel on aktiivne roll aruteludes. MTÜ-d on samuti kohal, et tagada läbipaistvus. Konsolideerimise protsess, enne kui võtame seaduse koostamise lähenemise. See ei ole komisjoni algatus, toome kokku kõik asjassepuutuvad osapooled. Kui koodile kirjutatakse alla, elu jätkub; tulevad uued tegevused, komisjon vaatab, kuidas koodi järgitakse. Monitoorimisel on 2 valikut: kas väline audit (see on kallis, nt komisjon palkab välise audiitori) või siseselt raportite põhjal, mille esitavad ettevõtted ja organisatsioonid. Vaatame, mis on parem variant, oleme paindlikud. Kood tuleb allkirjastada juunis, kuid miski ei takista hiljem liituda. Ei ole tõsi, et farmeritel palju reegleid ja tööstusel ainult vabatahtlik kood; nt märgistamise reeglid. Koodeks on vabatahtlik, see aitab protsesse kiirendada (seadusandluse koostamine võtab aega); kui näeme, et seda ei võeta tõsiselt, siis tuleb seadus. Kui aga toob muudatuse, siis toimub see kiiremini, kui seaduse vastuvõtmise puhul (ülemineku aeg jne). Meil on ka võimalus toetada kolmandaid maid kaubanduslepingute kaudu ja kasutame multilateraalseid foorumeid, nt ÜRO toidukonverents. FOP osas on vara öelda, milline skeem tuleb; tuleb mõju-uuring, kus uuritakse erinevate skeemide mõju siseturule. Tuleb teha vahet loomulikult ja sünteetilisel toidul; seni ei ole seda vahetegemist veel näinud, kuidas kavatsete märgistusel seda eristamist peegeldada? Toidujulgeolek on osa kestlikkusest. Kas tuleb tootmise vähenemine? Võib-olla.

Seda tuleb vaadata koos tarbija käitumisega; võib-olla hakkab tarbija nõudma vähem, aga kestlikku toitu. Toiduraiskamise raames saab samuti vähendada toidu nõudlust. Oluline pole see, kas tootmine väheneb või mitte, vaid see, et kogu tootmine on kestlik.

Saksamaa: toidujulgeolek peab olema esikohal. Saksmaal DBV algatus, kus põhiseaduse alusel tahame näha, et selgelt öeldud toidujulgeolek ja kliimamuutus oleks märgitud. Vaadake seda kestlikkuse poolelt, aga ka moraalselt ja eetilisel: toit peab olema kättesaadav ja kättesaadava hinnaga.

Belgia: lõppude lõpuks on farmer see, kes toodab toodet ja peab seda tegema kestlikult, aga sellel on hind. Kood peaks aitama läbirääkimistel farmeri positsiooni tugevdada. Näeme juba, et jaemüüjad teevad allahindlusi kestlike toodete promomiseks, mis hävitab täielikult farmeri sissetuleku ja lisakulud kestlikkusele. Kust tuleb lisatasu farmerile, seda ei ole kuskil märgitud? Vaja on märkida, et ebaausad allahindlused tuleb eemaldada.

Iirimaa on jaemüüjad kasutanud võltsbrändi ja eksitanud tarbijaid; jaeketid kaevasid seepale põllumehed kohtusse. UTP oli vabatahtlik; nüüd räägime jälle vabatahtlikust koodist, see ei ole piisav. Vaja oleks seadusandlust, mis tagaks, et alla omahinna müük oleks keelatud, kui toode on toodetud F2F ja roheleppe põhimõtteid silmas pidades. Samuti peab olema tagatud ekspordivõimalus, vastasel korral EL farmerite elujõulisus hävib.

Vastus: enne Covidit ei olnud F2F-s kavas toidujulgeolekut ja vastupidavust üldse mainida. Võtsin arvesse teie märkused, et kättesaadava hinnaga toit EL-s peab olema tagatud. Samal ajal see toit muutub liiga odavaks ja tekib küsimus, kuhu jääb farmeri sissetulek. Kuid kogu toit peab olema kestlik. Oleme juba harjunud, et tarneahela toimimist võetakse enesestmõistetavana. Oluline on, kuidas toetada lülisid (farmereid), kes toodavad tooteid kestlikult. Sellepärast räägime rahastusest, oskustest, alternatiividest, uutest ärivõimalustest. Kõik see võtab aega. Hinnaküsimus on keeruline, raske öelda, kuidas seda saab lahendada seadusega või kuidas aitab UTP direktiivi korralik rakendamine. Hetkel ei ole selle kohta teadmisi ja ei saa vastata. Peame vaatama, mis saaks olla konkreetne meede, mis seda käsitleks. Koguge konstruktiivseid ettepanekuid, teid kuulatakse.

12. Rahvusvaheline kaubandus. EL-ÜK suhted keerulised, ilmselt jätkub lähikuudel. Kui on raskusi, kontakteeruge sekretariaadiga. USA-ga jätkub Boeing-Airbus läbirääkimine, loodetakse varsti sellest väljuda. TTIP taasavamine ei ole realistlik. USA on nüüd vägagi kaasatud Pariisi kliimaleppesse. Oleme Mercosuri lepingu kaheks jagamise vastu. Uus-Meremaal ei ole midagi EL-le vastu anda turulepääsu eest, mida nad EL-lt nõuavad. Venemaa osas ei ole kiiret lahendust oodata; julgeolek on siiski ülimuslik kaubandussuhetele.